

RMK. I.

555a

~~Hung. j.~~
~~Hog. m.~~

R. V. K. I.
555a

DIOSGYÓRI

Gyulafejvár (1626)

NOS GABRIEL DEI GRATIA SACRI

Romani Imperii, Et Transilvaniae Prin-
CEPS, PARTIVM REGNI HVNGARIAE

Dominus, Sicularum Comes, ac Oppuliz

Ratiboriaeq; Dux, &c.

MEMORIAE commendamus tenore prae-
sentium, significantes quibus expedit universis: Quod Il-
lustriss: Spectabiles, Magnifici, Generosi, Egregij & Nobi-
les, ceteriq; universi Status & ordines trium Nationum
Regni nostri Transylvaniae, & partium Hungariae eidem
annexarum, in Generalibus eorum Comitijis, ad diem vi-
gesimum quartum Mensis Maij, Anno Domini, Millesimi
Sexcentissimi vigesimi Sexti, in Civitate nostra Alba-Iulia,
ex edicto nostro celebratis congregati, exhibuerunt nobis
& praesentaverunt quosdam infra scriptos Articulos, in eisdem Co-
mitijis paribus ipsorum votis, & unanimi consensu conclusos: Sup-
plicantes nobis humilimè, ut nos universos eos Articulos, omniaq;
& singula in eisdem contenta, ratos, gratos, & accepta habentes
benignè approbare, ratificareq; dignaremur. Quorum qui-
dem Articulorum tenor talis est:

ARTICVLI DOMINORVM REGNICOLARVM TRIVM
nationum Regni Transylvaniae, & partium Hungariae eidem annexarum
in Generalibus eorum Comitijis, in Civitate Alba-Iulia, ad diem vigesimum quar-
tum Maij. Anno Domini 1626. indictis celebratis conclusi.

AZ Felseged közinkben küldöt Propositioia-
bol, veszszük egész Országul Kegyelmes V-
runk eszünkbe, Felsegednek reánk való szor-
galmatos Atyai gondviselelet, és vigyazasat,
miképpen Felseged szegeny hazánkat *tanquam Pater*

A

Pa-

NOS GABRIEL DEI GRATIA SACRI

Romani Imperii, Et Transylvaniae Prin-
CEPS, PARTIVM REGNI HVNGARIAE

Dominus, Sicularum Comes, ac Oppulix

Ratiboriaeq; Dux, &c.

MEMORIAE commendamus tenore præ-
sentium, significantes quibus expedit universis: Quod Il-
lustriss: Spectabiles, Magnifici, Generosi, Egregij & Nobi-
les, ceteriq; universi Status & ordines trium Nationum
Regni nostri Transylvaniae, & partium Hungariae eidem
annexarum, in Generalibus eorum Comitijis, ad diem vi-
gesimum quartum Mensis Maij, Anni Domini, Millesimi
Sexcentissimi vigesimi Sexti, in Civitate nostra Alba-Iulia,
ex edicto nostro celebratis congregati, exhibuerunt nobis
& præsentaverunt quosdam infra scriptos Articulos, in eisdem Co-
mitijis paribus ipsorum votis, & unanimi consensu conclusos: Sup-
plicantes nobis humilimè, ut nos universos eos Articulos, omniaq;
& singula in eisdem contenta, ratos, gratos, & accepta habentes
benignè approbare, ratificareq; dignaremur. Quorum qui-
dem Articulorum tenor talis est:

ARTICVLI DOMINORVM REGNICOLARVM TRIVM
nationum Regni Transylvanie, & partium Hungariae eidem annexarum
in Generalibus eorum Comitijis, in Civitate Alba-Iulia, ad diem vigesimum quar-
tum Maij. Anno Domini 1626. indictis celebratis conclusi.

AZ Felseged közinkben küldöt Propositioia-
bol, veszszük egész Országul Kegyelmes V-
runk eszünkbe, Felsegednek reánk való szor-
galmatos Atyai gondviselelet, és vigyazasat,
miképpen Felseged szegény hazánkat *tanquam Pater*

A

Pa-

Patria bekeffeges és csendes állapotban, minden uton és módon, mind az oltatol fogva miolta Isten Felsegedet Feiedelmi méltóságos állapotában előnkben rendelte, és helyhezette, gyekezet meg tartani, és oltalmazni, kiért az Szent Istennek nagy halakat adunk, Fñek pedig tellyes életünkben igaz hűséggel meg szolgállyuk, mint Kegyelmes Vrunknak; kerven az Sz. Istent azon, hogy ennek utanna is Felsegedet közöttünk sokaig szerencsén éltesse, mind ő Felsegevel az mi Kegyelmes Feiedelem ~~sz~~ szonyunkkal, és ez mostani Sz. Vy hazaságot szentelyle és áldgja meg, vezetvén és oktatván mindenkben Szent Lelkevel Felsegetket, szegény hazáknak bekeffeges, csendes állapotban való meg tartására, és igazgatafára; tartsa meg-is Felsegetket, hoszszu ideiglen bodogio egeffegbē szegény meg romlot nemzetiségünknek gyarapodására és oltalmára.

Mindeneknek felette pedig az Felseged kiváltképpen való Atyai K. gondgya viseletet, vesztűk ebből-is elzünkben Kñes Vrunk, hogy Felseged szegény hazákról és rollunk mindnyaian el nem feletkeztvén, jóvendőbeli szegény hazáknak csendes meg maradasáról bölcsen gondolkodot, és ha az Vr Isten Felsegedet (*kit hoszszu ideiglen távoztasson el Srűnk szerint kívanyuk*) ez világbol ki szollitana; ő Felseget az mi Kñes Aszonyunkat mutattya jóvendőbeli gondviselőnknek; ezért-is legyen áldot az Vr Istennek az ő Sz. neve, hogy Felsegednek szivet elmeiet erre fordította.

Mi-is orszaguliavallyuk, és *Sub conditionibus infra scriptis*, ma egy akarattal egyenlő ertelemmel választjuk Feiedelmünknek: Az Vr Isten ő Felsegenek, adgyon erőt rea Gubernálhassa ugy szegény hazánkat, az mely legyen elsőben, az ő Sz. nevenek dicsiretirc, az után pedig mindnyaiunknak meg maradasunkra.

Mely conditiok következnek illy formán.

I. Mint hogy az mi Kegyelmes Aszonyunkat Orszaguli Feiedelmünkre addig választottuk, míg ő Felsege az mi Kegyelmes Vrunknak nevet viseli; mi-is Orszaguli addig igerünk, és kötelezzük magunkat az ő Felsege hűségere, s-nem tovább sem különben.

I I. Erdely Országához és Magyar Országának ide tartozó részeihez többjűt az szabad választással semmit ő Felsege ne pretendallyon; azt pedig sem titkon sem nyíltan semminemű szükségében más Fejedelmekre ne transferallya, sem erről ne tractallyon senkivel.

III. Dotalitiuma mind azonáltal az mint ő Felsege az mi Kñes Vrunknak inscribaltá éppen ő Felsegenek meg tartások.

IV. Hogy minden Gubernatio és gondviselés mostani, és következendő Gubernator Vram ő Nagyságán legyen, és Tanacsokon, és semmit ő Felsege; az Ország közönseges dolgaiban ő Nagyságának és Tanacsoknak akaratya és hírek nélkül ne cselekedgyek.

V. Hogy senkit idegen nemzetet azon kívül ha kit ő Felsege bene merita personat Gubernator Vrunk, az Tanacs és az Ország közönseges suffragiumabol recipiáltatna, az Tanacsban be ne vegyen haza fiain kívül, és idegen nemzetnek tisztet, főképpen várakban ne adgyon, idegen nemzetből álló Praesidiumot, se várakban, se maga mellett ne tartson, körülötte levő belső Vdvara népen kívül, kiknek numerusáket szaz personat omnibus computatis ne excedallyon.

VI. Ezeknek pedig meg tartásokra köteles legyen Gubernator ő Nagysága, az Országának minden Statusival egygyűt, melynek observáltatására plena Authoritassa legyen.

VII. Hogy semmi követseget valamellyek az Országos és közönseges dolgot illetik, Gubernator Vrunk ő Nagysága és Tanacsok hírek nélkül ő Felsege ne hallyon, és választ semmi külső Fejedelmeknek ne adgyon, se követseget ne insituallyon ő Nagyságok hírek nélkül.

VIII. Hogy ha (kit Isten el tavoztasson) Gubernator Vrunknak ő Nagyságának holtatörtennek, köteles legyen ő Felsege arra, hogy egy holnap alatt más Gubernatort válassza, addigh annak authoritassa az Tanacs mellett legyen és maradgyon; mely választás az egész Tanacs tetszéséből legyen.

IX. Ha pedig kit Isten el tavoztasson ez országban oly disturbiumok támadnanak, mely miat ő Felsegenek Attyafiainak tetszésekből és Tanacsokból kikellene ez Országból menni, tehát in eo casu hiszűk, hogy az mi Kñes Vrunknak segény hazáira Kegyelmes tekintetűl: Ha mit azért ő Felsege az mi Kñes Vrunk Testamentomában ez Országának hadna, azt ő Felsege Asszonyunk az Országának intactè meg hadgya.

X. Feiedelem Álsónyunk ő Felsege az Országnek gubernatioiát kezében vévén egy Tesaaurariust Gubernator Vrunck és az egész Tanacs tetsefeből válaszfzon, kinek az Ország proventusí kezében szolgaltatván, az Ország sükségere való erogatiokban micsoda modalitást kövessen, ugyan akkor ő Felsege Gubernator Vrunck és az egész Tanacs tetsefeből deliberallyon.

XI. Az negy recepta religiokban minden bantás nélkül, minden rendeket meg tartson ő Felsege.

XII. Vrakat, Nemesséket, keritet és mező Városokat, Szekelyseget, Szaszsagot, régi és legitimé emanaltatot Priuilegiumokban, Donatiokban, mellyek helyben maradtanak; annuentiakban inscriptiokban meg tartasson.

XIII. Mivel segeny hazánknak meg maradása Isten után az fenyes Portatul süg, ő Felsege az Portatul el ne szakadgyon, hanem annak kedvet keresse.

ARTICVLVS I.

Minden io fele moneták mellyeket 1620. Esztendeigh és és mostani reformatiotol fogva vertenek, el vétessenek, ez ellen cselekedők meg büntettesenek, az penz io ligában cudaltassék, az le tót garasnak ususa penitus meg sünnyen.

AZ Felseged propositioiabol értyük Kegyelmes Vrunck az monetaknak allapattyat miben legyen, és azok miat való sok fogyatkozásinkat-is Kegyelmesen Felseged proponalvan előnkben, magunk-is elege lattyuk és naponkent sok karunkkal experiallyuk, azok miat való fogyatkozásinkat. Feletteb sükségességnek-is itillyük lenni egész Országul, arról deliberálnunk: Végeztük azért Kegyelmes Vrunck Országul, hogy az io fele monetak: ugy-mint az öt penzes és három penzes garas

garas, és az apro penzek-is, mellyeket 1620 esztendeigh
verték, és ez mostani uy apro penz-is, az Matyas Csaszar
öt penzes garassa, az Bathori Gabor Feiedelem három
és öt penzes garassa *indifferenter* mindenüt el kellyenek.

Mind azonáltal Felseged az Cusoriakra igen *serio demandallyó*,
hogy az penzeket öt lotra ligallyak, arra rendeltetet tiszviselők,
sub amissione capitum & omnium bonorū mobilium & immobilium, hogy a
szomszed Országokban is szabadon el kelhessenek, ezeket penig
minden fele rend el vegye sub pœna Confiscationis, omnium bo-
norum mobilium & immobilium, kire az tisz viselőknek minden
helyeken szorgalmatos gond-viselessék legyen, es hogy az Tiszt-
viselők-is ebben inkább el iariának, Felseged Kegyelmes annuen-
tiaiból es engedelmeből a Tiszt-viselőknek assignallyuk harmad
reszet az confiscationak, ket reszet peniglen az Tiszt-viselők-is az
Felseged tarhazaban igazan tartozzanak be szolgaltatni. Az le töt
garasnak-is penig kereskedeset, *usus* sat mivel Felseged *pœnitus* tollal-
ta, mind mas Országban valo ki viteliuel egyyüt, *pœnitus* mi-is
egesz Országul unanimi *omnium nostrorum Consensu* *interdicallyuk*
ezen fellyul meghirt *pœna* alat.

ARTICVLVS II.

Az *Vy limitatio* ab omnibus observaltassék, és az kik nē
observálnak azoknak bizonyos büntetes rendeltetik, hasonlo
képpen az mely Tisztek nem observáltatnák-is.

AZ mint penig Felseged Kegyelmes Vrunk, az Aros
rendeknek és minden nemű miveseknek, kereskedő
rendeknek, az előt-is Kegyelmeffen szegény hazánkra a-
karvan ebből-is Atyai gondviseleset teriezteni marhaiok-
nak és miueknek arrat limitaltatta volt: most-is penigh
uyiobban az io monetaknak valorahoz képest, Felseged
Tanacsival egyyüt, és mind az három Nemzetből valo
Statufokból azoknak limitatioiokra bizonyos személye-
ket mi-is Felseged Tanacsi melle valasztuan, mindé mar-
haknak, miueknek arokat limitaltak ezen gyűles alat.

Könyörgünk Felsegednek, mint Kegyelmes Vrunk-

nak, hogy ez mostani Limitatiot, mellyet az Várai rendek-is az
tőb Vraink és Atyánkfaival egyűt, egy ertelemből limitáltak:
az Felseged Erdeli Ditióban minden helyekben, és minden ren-
dekkel observaltassa, ne mulassák nevetsegei el mind az Aros ren-
dek, és egyéb emberek-is, Felsegednek ebbeli reánk való Kínes
gondgyaviseletet, mintekkediglen cselekedtek. Az kik penigh
nem observálnak ez mostani limitatiot, ez meg irt formán bün-
tettessenek meg.

Ha mely Aros vagy mives ember az Limitatio miat kereske-
deset, vagy miueletet el hadna, vagy ez limitatio szerint nem adna
marhaiát, vagy nem művelne *in amissione omnium bonorum mobilium
& immobilium convincaltassék*, kit az bírák *compertarei veritate exe-*
quallyanak, sub pœna amissionis officii & honoris, és effele marháknak
ket része az Fiscuse, harmada pedig az bíráké legyen.

Ha ki pedig elado marhaiát és mivet el dugya, el tagadgya az
vevő embertől, vagy limitált árránál fellyeb adgya el ezen pœnaia
legyen. Ha ki az vevők közöttül-is el titkollya, és meg nem ielenti
effele Aros vagy mives embereknek a limitatio ellen való excessu-
sokat ezen pœnán maradgyon.

Ha pedig az Tisztviselő bírák nem observáltarnak, ő Felsege
rendelleyen idegen Executorokat, a kik observaltassák az limitatiot.

Hasonlóképpen tartozzanak gondotviselni, az Vármegye-
ken, Szekellysége az Fő Ispanok-is, Kapitányok, és fő Király bi-
rák, és ne engedgyenek semmifele marhat és mivet fellyeb az limi-
tationa el adni, hogy így az Városokban lako minden renden levő
kereskedő és mives emberek-is tarthassák magokat felőlők el ren-
delt Limitationkhoz; alioquin ha az fő Tisztviselők né observál-
tattyák, t-meg bizonyosodik felőle, az a kit requiraltak, azon bün-
tetést szenvedgye, mellyet az Városok birai.

ARTICVLVS III.

*Kik legyenek Szabad Hayduk, és kik ne, el vegez tetik; a-
zok pedig regisztraltarván senki iobbagyat ennek utánna közikben fogadni
szabad né legyen, az kik most vadnak köztők Földes Vroknak
restituáltassanak.*

AZ mi az megh nemessitetet Haydusagnak allapattyat
nézi Kegyelmes Vraink, melyről Felseged Országul ne-
künk

künk előnkben proponált: miuel Biharvármegyében Iobbagiát senki *mandatum*mal fel nem szokta korni, hané az Országnak erről való végezése szerint, biroval kerik fel mindenút a Iobbagyot. Igy azért végeztük Felsegeddel egy értelemből, hogy a kik az io emlékeztű Borskai István Feiedelemsegeben, az Országnak fegyverekkel szolgáltak, és az kiket, az után való Feiedelmek-is meg nemestíven, közikben telepedtek, és fegyverekkel szolgáltak, ennek tanna-is azok maradgyanak helyben. Mely Hayduságh Felseged Kímes *resolutio*ia szerint, *primo quoq; tempore* mindenút Regestrumbá irattassék, tudhassa Felseged és mi-is, kik szolgálnak ez Országnak közülök fegyverekkel, s kik nem, és ez után parázt Iobbagy embert az Városokban be fogadni ne merészellyenek az Capitanyok, sőt az kik az Városokban, comperiáltatnak is affelek, tartozzanak *Dominis suis Terrestribus* restituáltatni az előbbeni Articulusnak pœnaia alat.

ARTICVLVS IV.

Minden Kapu után tiz tiz forint *ado prefixis terminis* depõnen: rendeltetik: le tót garas az adoban másfel pénzben be vetetik.

AZ adozás minemű szükséges legyen Kegyelmes Vrunk Felsegednek külömb külömb fele *expeditio*ira egész Országul elegendő lattyuk, de è contra ez mellett sok fele fogyatkozásinkat magunknak s mind szegény kösséginknek nem tagadhattyuk: mind azáltal, hogy Felseged szegény hazánk iovára, és bekelességes meg maradására egyeb szükséges dolgaira-is elegendő képpen el érkezhessék, igerünk Felsegednek mind az két réndbeli adoban kapu szám után tiz tiz forintot Felseged tárházában administraltatnunk: melynek ugy-mint az Sz. Geörgy napinak felenek napiat, 1. *Augusti*, felenek 1. *Septemb*: Az Szent Mihály napinak felenek 1. *Novembris*, felenek 1. *Ianuarii* assignallyuk. Felsegednek könyörgünk legyen *contentus* velle.

Hogy peng Felseged az le tót öt pénzes garast másfel pénzben be vetetni az adoban Perceptorial, annuált, és ez elmúlt adobeli restanciákat is mellyeket *maturo tempore* a Perceptorok be hoztak volt az Felseged Tárházában, Felseged exactorival ugyan másfel pénzben be vetetni engedte Kegyelmessén, Felsegednek mint Kímes Vrunknak ebbeli hozzánk való kegyelmességet hiyen meg szolgallyuk.

Mivel penigh az Vr Isten Főnek, szivet, el-
meiet arra vezérlette, hogy Országul az Felseged kegyel-
mes tevezeséből, az mi Kegyelmes Afzszonyunkat Feiedelmünk-
nek választottuk: Mi-is országul *in initio gratulationis novi Principa-*
tus, io kedvel igirünk ő Felsegenek kapu szám szerint egy egy forin-
tot, az utolszori adonkkal be szolgáltatni. Az Szekely Vraink és
Aryankfiai, miuel közzülők sokan Kapu szám szerint-is megh-
adgyák, azon kívül igirnek ő Felsegenek ket ezer forintot. Kö-
nyörgünk ő Felsegenek, mint Kémes Afzszonyunknak, vegye ked-
vessen, é mellet ő Felsegenek anyanyuk alazatos hűséges szolgál-
tunkkal valo engedelmessegünket.

ARTICVLVS V.

*Fogaras Váranak inscriptioianak consentialnak, ahöz
tartozó inscribalt Ioszárok, az Possessoroknál summa le tetelig,
hagyattatnak.*

NAgy halakat adunk az Vr Istennek Kémes Vrunk, hogj ő
Sz. Felsege Felsegednek ez mostani szent uy házassagat, Feiedelem
Afzszonyunkkal ő Felsegevel egyút, bekesseges, egesseges állapáttal adta
meg érni, és végben menni: Az Vr Isten Felsegteket áldgya megh, éltesse
hosszu ideig szegény hazánknek, és magunknak-is közönséges meg ma-
radására: hogy peniglen Felseged Kegyelmesen Fogaras várát minden tar-
tományival egyút ő Felsegenek, az mi Kegyelmes Afzszonyunknak *in do-*
tem certam száz ezer Magyar forintban inscribalt, egesz Országul mi-is i-
gen iavalljuk, és *communi omnium nostrorum consensu confirmalljuk*: Kiván-
nyuk az Felseged Kegyelmes dispositioia legyen örökös és állandó; Eo Fel-
sege az mi kegyelmes Afzszonyunk-is sokáig birhassa. Hogy penig Felseg-
tek az inscribalt Ioszárokat az bizonyos summaig *apud possessores* penzek lo-
teteleig birniok engedte, Felsegtektől nagy halaadással vészszük.

ARTICVLVS VI.

*Az Gyalog tartásban az 16 23 esztendőbeli Articulus confirmaltatik,
Lovas tartás az fő rendeknek magá bocsületire hagyatik.*

AZ mi az Lovasink, és gyalogink allatasat nézi Kegyel-
mes Vrunk, arról közönségesen valo végezésink és Articulusink-
is extatnak. Az gyalog tartásban azért Felseged Kegyelmes *annuentiaia* sze-
rint az 16 23, esztendőbeli Articulus minden reszeiben observáltassék, ugy
hogy, az Ispánok tisztek és hivatallyok szerint azt fogyatkozás nélkül ex-
qualljak. Az lovas állatásbol penig az fő rend visellye és bocsüllye ugy
magat, hogy szüksegek ideien hazaiához ualo szeretetit mutathassa meg.

AR. VII.

ARTICVLVS VII.

Az Tordai Hidnak Vámiá certa conditione confirmaltatik.

AZ Tordaijak az mely *mandatumot impetraltanak* à hidnak vámiá felől Felsegedtől Kegyelmes Vrunk: tudni illik sok költségeket számlálván annak éppitesere, hogy vám fizetés nélkül se rayta se mellette el ne menneken, nekünk is tezik *in re compensam suarum expensarum*; de illyen *Conditio*val: hogy az Nemesség számára vagy buzár, bort, es akar mi terhet visznek ot el szegény kösségink, vagy magunk szekerei, azokon semmi vámot ne vegyenek, hanem annékül bocsassák el őket.

ARTICVLVS VIII.

Huszt Váranak inscriptioia approbaltatik.

Hogy Felseged Kmes Vrunk az Tekintetes és Nagysagos Groff Bethlen István Gubernator Vrunknak ó Nagyságanak Huszt várat *pertinentia*ival és minden ióvedelmivel egyetembe az Aknaual együtt ötven ezer Aranyban inscribalta: Azt mi is egész Országul mind három nemzetől akariuk, approballyuk, ratificallyuk; az Felseged arról emanaltator Inscriptioialis levele és abban ipecificalt *conditio*kat alát: Kivánnjuk is az Vr Istentől, hogy ó Nagysága Gubernator Vrunk Felseged szerelmes Atyafia, és ó Nagysága szerelmes maradeki boldogul io szerencsessen birhassák.

ARTICVLVS IX.

Az Vitezlő rend megfenyeteséről, és az Vdvári kék gyalogok állapot-tyában az előbbeni Articulus observaltatik.

AZ Vitezlő rendet Kmes Vrunk, hogy Felseged könyörgesünk-*re compescalni* igirte, Fűek alazatosson meg szolgallyuk, könyörgvén az ő Felsegednek, hogy Vdvári fő Capitannyanak ó kűek, Felseged az mint *serio demandalt*, ennek utánna is Felseged kegyes annuentiaia accedallyon, és az malefactorokat, ó kegyelme érdemek szerint büntesse meg. Az udvári kék gyalogok állapotya felől is, az mint Felseged kegyelmessen *resolvalta* magát, könyörgünk Felsegednek, az előbbierről való Articulusunkat Felseged kegyelmessen *observaltassa* vélek.

ARTICVLVS X.

Az Iobbagy megadása, és szököt szolga felől való előbbeni Articulusok és processus helyben hagyatik, az Nemes embereknek maior sagok harminczadtól eximaltatnak.

AZ Iobbagy sag állapotya és mind megadafok felől egy ne hanyattal végeztünk, most is Felseged Kmes annuentiaiból azon Articulusokat confirmallyuk. Az szököt szolgak felől is penig az regi Articulusok és processusok *observaltassanak* mindenekben.

Az Harminczadosok is, hogy az előbbeni io rend tartást *observallyak*, az Nemességnek magok tartaián termet buzaiokat, és minden egyeb maior sagokat meg ne harminczadollyak: sőt ha buzaiokat rokman el adnak borért azt is meg ne harminczadollyak, hogy könyörgesünkre Felseged *annuallt*, és kegyelmessen *resolvalta* magát, *primo quoq; tempore*, erről nekik *demandalni* igirven, Felsegednek mint kegyelmes Vrunknak meg szolgallyuk.

ARTICVLVS XI.

Az Ecclesiastica personaknak in iniuriam Dominorum terrestrium az korcsomatastas interdicaltatik.

Hogy

Hogy az Ecclesiabeli személyeknek az *Dominus terrestris* kintu-
rara korcsomat tartani szabad ne legyen az előt-is el végez-
tük volt: most-is végeztük Országul, hogy az Ecclesiabeli rendek *salva co-
rundem dignitate* tartfak állapattokhoz magokat: Korcsomat az *Dominus*
terrestris karata és akarattya ellen szabad ne legyen tartani, ha kik penig ez ellen cseleked-
nek, szabadossou vágattassék, kiaz boroknak feneke.

ARTICVLVS XII.

Az Olah Püspökök az taxat az regi szokas szerint exigallyak.
AZ Olah Püspökök-is Kmes Vrunk, hogy szegeny lobbaginkat
ne Saczoltassak és mod nélkül valo taxat raytok ne vegyenek, Felseged
Kmes resolutioia szerint tartfak az regi szokashoz magokat, egész Országul egy akarat-
tal végeztük: *alioquin* ha *excessus* találtatik kíváltképpen szolgálkktól, ha mi esik azo-
kon magoknak tulaydonitfak.

ARTICVLVS XIII.

Az Arenda penz perceptioiarol valo provisio o Felsegenek engedtetik.
AZ mi az Dezmások állapattyat illeti Kmes Vrunk, az Aren-
da penznek percripialasa felől, hogy Felseged kegyelmessen provideálni a-
kar, Felsegednek mint Kegyelmes Vrunknak meg szolgallyuk.

ARTICVLVS XIV.

Az Gazdalkodasnak állapattya.
AZ Gazdalkodas modgya felől, az mint Tavaly-is Kmes Vruk
Felseged teánk valo kegyes Atyai gondviseleseből, *Generalis* Gyülesünkben
végeztünk yala a val sokan abutalván, mind Város és Falu helyeken szegeny
költségünket feletted valo Saczoltatással, gazdalkodással erőltetik. Végez-
tük azért Kmes Vrunk most-is, Felseged Kmes resolutioia szerint, hogy az
kik előbbi Articulusunk emanatioia után effelet cselekedtenek, azok tör-
vény szerint *in pena quadringentorum florenorum* az első gyülesen convincal-
tassanak, *iuxta brevium iudiciorum processum*. Az Katonakat és Drabantokat
penig meg nevezven és certiticalván Capitanyoknak neveket effele mod-
nülkül valo maga viseletlen embereknek: Capitany Vramék erős *ani-
madversio*val büntessék meg őket erette. Melyről mindgyarast a lása parfok
attestaltassanak, és ne legyen *intempestiva* az *attestatio*. Penzeért penig tar-
tozzék gazdalkodni az uton járonak a paraszt ember, es szállást ingyé adni.

ARTICVLVS XV.

Taploz a nevó falu certis conditioibus meg hagyatik,
az Moldovai onnet valo ösvény be vágattassék.

Taploz a dolgot az mi illeti Kegyelmes Vrunk, Orsza-
gul könyörgesünkre, hogy Felseged helyben hatra illyen
okkal es conditiok alatt, Felsegednek megh szolgallyuk:
Hogy

hogy az Patronusok úgy viselleyenek gondot reaiok, hogy semmi gonoszság, tolvaylas, orgazdaság, lopas közötttek ne talaltassék, és ha valami gonosz tevőket, tolvayokat, és orrokat közötttek vagy hatarokó értenek lenni, mindgyarást azokat tartozzanak meg fogni, és Ispány kezéhez vinni, ha pedig azok oly felesen volnanak, hogy az Falubeliek velük né birnanak, az Ispányoknak szolga biráknak mindgyárt hirre tegyek az Tolvayokat pedig ez idő alatt masoua ne igazítsák, alioquin ha ez ellen cselekednenek ez után, és az comperialtatik, eo facto Felseged, azt az falut önnet mindgyarást el pusztíttassa, és az lakositis érdemek szerint meg büntesse.

Az Moldvara be járó ősvént pedig tellyességgel, mi Felsegeddel egy értelemből, hogy el vesztessék, be vágassék, végeztük.

ARTICVLVS XVI.

Hunyad és Szörin vármegye magok költségen való követsegtől abszolvaltatik

Hunyad és Szörin vármegyebeli Atyáncfiainak, az portara, és egyéb követsegekben való iárárok felől, Felseged, hogy kegyelmessen resolvalta magat, ő kegyelmeket ennek utánna nem akarván Felseged magok költségen, senki melle rendelni, mint Kegyelmes Vrunknak Felsegednek alazatosson meg szolgallyuk.

ARTICVLVS XVII.

Az Czigány Vaydaknak szokot fizetések in medietate meg áll.

Az Czigán vaydaságnak állapottyat értyük Kegyelmes Vrunk miben legyen: mi is egész országu annualunk annak, hogy a mit az előt a Cziganyink Vaydaioknak szoktak volt adni, ez után csak felevel tartozzanak.

ARTICVLVS XVIII.

Az Vrak és Nemesek iofzagi egy onust viselleyenek.
Kegyelmes Vrunk az vrak iofzági a mint ez ideig mindenütt minden költség pénzben, egyenlő tehre viselet viseltek szegény lobbaginkkal, most is Felsegeddel egy értelemből végeztük, hogy minden tehre viseletre legyenek astrictusok.

ART. XIX.

ARTICVLVS XIX.

*Az Szekelyeknek hazokhoz valo so adásrol, o Felsege
Kegyelmes resolutioia.*

Mivel Kegyelmes Vrunck az Szekely Atyankfiainak könyörgésekre hazokhoz valo elegendendő so adas felől kegyelmessé resolta és tiztviseleinek erről *serio* demandalni igirte magat, Felsegednek mint Kegyelmes Vruncknak meg szolgallyuk.

ARTICVLVS XX.

Az Harom Szeki Postaknak postalkodásokra költség adatik.

AZ miképpen Felseged Kegyelmes Vrunck, az Harom szeki Atyankfiai panaszalkodásokra a postalkodás dolgából valo difficultasokat Kegyelmes szeme előtt viselvén, ha mikor Felseged maga és Ország közönseges dolgaiban expediallya és Kapitanyok által küldezteti: hogy azoknak költségekre az Vám jövedelméből illendő költséget ordinált Kapitanyok által: és magok költségen publicumban őket postalkodásra nem kényszeriti, alázatos hűséggel szolgallyuk meg Felsegednek.

ARTICVLVS XXI.

Hogy Brassoban az Vásarok napján elado Marhaiokat minden rendek io penzen el adhassak vegesztetik.

AZ mint ennek előtte Kegyelmes Vrunck az Brassai Vraink miat, az külső rendek Sokadalom és Várnak ideien se buzáiokat, se egyéb marhaiokat ket nappal előb az Sokadalomnal és harmad napon is 12. óraig, az Hauasely, és egyéb helyéken lako Olahoknak is io penzen szabadolson el né adhattak: Végeztük Országul Felseged Kegyelmes tetzegeből, hogy ennek utánna eből az regi *usus* meg tartatván *indifferenter* minden rendeknek, a gabonat és egyéb marhaiokat io penzen el adni az vásár napian szabados legyen.

ARTICVLVS XXII.

Rikan, Zagonban, és Keszdi vásárhelt az Nemes emberek, marhaiok, Szekerektől valo vám adás tolláztatik.

NAgy difficultasunkra volt ez-is Kegyelmes Vrunck, hogy
az Ri-

az Rikaban, Zágonban és Keszdi Váfarhelyt, az Nemes embereknek marháiatól, szekeretől ekkedig vámot vőtenek, mely szabadfagytalanfagot Felleged Kémssegeből tollálván köz ülünk, végesztük Országul, hogy ennek utánna *contra prerogativam Nobilitatem*, az Nemes emberek marhain szekercin vámot ne vegyenek, és azzal ne tartozzanak.

ARTICVLVS XXIII.

Az Keszdi váfarhelyek, Illyefalviak Toriáiak, Sepsi Szentgyörgyiek sekek törvénytől el nem szakztatnak: Az Olah Országok uttyaira való erősegeknek éppitesétől is ki nem vetetnek.

AZ mi az Keszdi váfarhelyek, Illyefalviak és Toriáiak, és Sepsi szentgyörgyiek állapotokat illeti Kémes Vrunk, Fellegednek megh szolgallyuk, mint Kémes Vrunknak, hogy azoknak is Törvényeket az Székek Törvénytől el nem szakaztítya, hanem az mint az Zetelakiaknak, ez el mult esztendőben állapotok felől Kémsen *resolualta* volt magat, az Törvény *processu*ról, ezeknek is Törvények folyasat azon állapattal hattá.

Annakfelette Kémes Vrunk, mivel ez mostani meg inditot külső Országokra menő és be járo utakra építendő erősegnek segitefeből, az meg neuezet Városokat Falukat is Felleged *immunissa* nem tőtte, hanem, őket ebből egyenlő Tereh vífeles ala submitalta, Fellegedtől mint Kémes Vrunktól alazatos halaadással vőttük.

ARTICVLVS XXIV.

Az mely Ecclesiabeli személyek, sine diuortii, sine alterius negotii, más hitón levő Ecclesianak büntetése előtt hozza transfugiált embereket abszolvalnak, sine ratione, illis certa poena decernitur.

MINemű nagy confusiok legyenek Kegyelmes Vrunk az Ecclesiákban, Prædicator Vraink ő kegyelmek relatioiabol értük: Tudni illik, hogy az külön külön fele valláson levő Tanítók magok határában nem tartuán magokat, ha valamely ember valami vétket cselekedik, mellyert az Ecclesianak büntetése érdemlene, nem megyen rea, hanem az aduersariusok köze transfugiál, azok is mindgyart recipiállyak: Az hazafoknak is odáfában, kötefeben is semmi io rend nem tartatik, mert auagy vérség vagy egyeb akadály találtatik az matkasok közt, melyre kepest né
copu-

copulaltathatnak, mindgyarast confugialnak az *adversarius* lokhoz csak az OlahPaphoz is, az kik *sine diferimine & examine* copulallyak őket: az szerint az házafokat, *citra ullas iustas divortii causas*, ha harmad *quindenara* valamellyik *pars nem compareal*, az mint hogy *comparealni* nem-is tartozik, *alienus* és *incompetens Iudex* előt mindgyarast *divortii* altatnak: és így *forum constientie*, nem csak *inforum litigiosum transmutarunt*, hanem az Pogány Poligamiatis *sensim invehallyak*, holot vadnak immar fokban kiknek két s három feleségek vagyon. Vegesztük azért Országul, hogy valakik effele vetekben talaltatnak, *compertare i veritate in amissione honorum & officii convincaltassanak*, ez penig az *Articulus* mind az negy *recepta religion* valoknak egy aránt *suffragallyon*.

ARTICVLVS XXV.

Maros Szeken minden rendeknek Iobbagiok az circalasban az Tisztek előt compareallyanak.

AZ Maros szeki Atyáncfiai közt, az mely *difficultasok* voltanak eddig abból, hogy nemely fő emberek Ioszági az Szeknek törvényé szerint a circalásnak ideien az Tisztek eleiben meghfelelni elő nem mentek, és az Szekkel egyenlő terhet viselni nem akartak. Vegesztük Országul *ex benigna Sae Serenitatis annuentia*, hogy ennek utanna affelebél ne vonogassak magokat, és így az miat az ollyaten faluban az *malefactorok* ne *latitallyanak*: hanem az Tisztek affeleknek *persequalassaban* szabadon *procedalhasanak*.

ARTICVLVS XXVI.

Arad Varmegyének megmaradot része incorporaltatik Szarand Varmegyéhez.

Látuán kegyelmes Vrunck Aradvarmegyének pusztulasat, az megmaradot részt, vegesztük Országul, hogy *incorporaltassék* Szarand varmegyéhez.

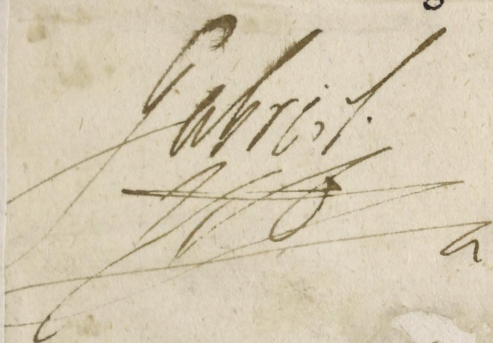
ARTICVLVS XXVII.

Az Taxas Városok contributioia.

Csolosvár adgyon	Fl. 2400.	Vdvarhely	Fl. 250.
Ecsenvár adgyon	fl. 200.	Szepfi-Sz. György	120.
Banff. Hunyad	fl. 250.	Illyefalva	fl. 120.
Kizdi Vasarhely	fl. 250.	Egeres adgyon	fl. 100.
Vizakna adgyon	fl. 250.	Nagy Almas	fl. 60.
		Vdvar-	NOS

NOS itaq; præmissa Supplicatione Dominorum Regnicolarum Trium Nationum Regni Transsylvaniæ & partium Hungariæ Ditioni nostræ subiectarum, benignè exaudita & admissa præscriptos universos & singulos Articulos nobis modo præmisso præsentatos, præsentibus literis nostris de verbo ad verbum sine diminutione & augmento aliquali inseri & inscribi facientes eosdemq; ac omnia & singula in eisdem contenta ratos, gratos & accepta habentes, approbavimus, ratificavimus & confirmavimus, offerentes nos benignè quod præmissa omnia in omnibus punctis, clausulis & Articulis tam nos ipsi observabimus, quam per alios quoslibet observari faciemus. Imò acceptamus approbamus, & ratificamus. Harum nostrarum vigore & Testimonio literarum mediante. Datū in præscripta Civitate nostra Albalulia, die decima septima Mensis Iunij. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo vigesimo Sexto.

Imprimebat

Martinus Meszleni

copulaltathatnak, mindgyarast confugialnak az *adversarius* lokhoz csak az OlahPaphoz is, az kik *sine diferimine & examine* copulallyak őket: az szerint az házafokat, *citra ullas iustas divortii causas*, ha harmad *quindenara* valamellyik *pars nem compareal*, az mint hogy *comparealni* nem-is tartozik, *alienus* és *incompetens Iudex* előtt mindgyarast *divortii* altatnak: és így *forum constientie*, nem csak *inforum litigiosum transmutarunt*, hanem az Pogány Poligamiatis *sensim invehallyak*, holot vadnak immar fokban kiknek két s három feleségek vagyon. Vegesztük azért Országul, hogy valakik effele vetekben talaltatnak, *compertare i veritate in amissione honorum & officii convincaltassanak*, ez penig az *Articulus* mind az negy *recepta religion* valoknak egy aránt *suffragallyon*.

ARTICVLVS XXV.

Maros Szeken minden rendeknek Iobbagiok az circalasban az Tisztek előtt compareallyanak.

AZ Maros szeki Atyáncfiai közt, az mely difficultasok voltanak eddig abból, hogy nemely fő emberek Ioszági az Szeknek törvényé szerint a circalásnak ideien az Tisztek eleiben meghfelelni elő nem mentek, és az Szekkel egyenlő terhet viselni nem akartak. Vegesztük Országul *ex benigna Sae Serenitatis annuentia*, hogy ennek utanna affeleből ne vonogassak magokat, és így az miat az ollyaten faluban az *malefactorok* ne *latitallyanak*: hanem az Tisztek affeleknek *persequalassaban* szabadon *procedalhasanak*.

ARTICVLVS XXVI.

Arad Varmegyének megmaradot része incorporaltatik Szarand Varmegyéhez.

Látuán kegyelmes Vrunk Aradvarmegyének pusztulasat, az megmaradot részt, vegesztük Országul, hogy *incorporaltassék* Szarand varmegyéhez.

ARTICVLVS XXVII.

Az Taxas Városok contributioia.

Cölösvár adgyon	Fl. 2400.	Vdvarhely	Fl. 250.
Ecsenvár adgyon	fl. 200.	Szepfi-Sz. György	120.
Banff. Hunyad	fl. 250.	Illyefalva	fl. 120.
Kizdi Vasarhely	fl. 250.	Egeres adgyon	fl. 100.
Vizakna adgyon	fl. 250.	Nagy Almas	fl. 60.
		Vdvar-	NOS

um ad nonnullorum Domin^u Consiliariorum n^{ost}rorum humiliman^u
Propria nobis facta. s^u in^utra^ustion^u.

Memoria commendamus tenore prantium scantes
quibus exp^udit v^uni^uer^us^u s^u r^u s^u p^ugub^u?

Az is^u r^u s^u s^u z^u m^u s^u f^u l^u N^u s^u p^u r^u i^u a^u t^u .
Et d^u m^u s^u f^u r^u l^u . A^u s^u p^u a^u h^u a^u n^u l^u . f^u a^u m^u a^u d^u p^u l^u .
f^u a^u s^u r^u o^u l^u . f^u r^u s^u o^u . m^u y^u h^u a^u d^u r^u a^u k^u . a^u z^u . N^u . m^u s^u .
B^u a^u l^u a^u s^u . n^u y^u s^u o^u l^u .

